

Az (új) általános szabálysértési hatóság és a pandémia

The (new) general infringement authority and the pandemic

Skorka Tamás János

Dr. mesteroktató, rendőr alezredes
Nemzeti Közszolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
skorka.tamas@uni-nke.hu

Magyar
Tudományi
Akadémia

Absztrakt

Cél: A szabálysértési jogterületen jelentős változások következtek be az elmúlt másfél évben. A leglényegesebb, hogy 2020. március 1-jétől a rendőrség lett az általános szabálysértési hatóság. A rendőrségen belül az igazgatásrendészeti szolgálati ág látja el a szabálysértési hatósági feladatokat. Ez a másfél ezer ember óriási ügyszámmal dolgozik, melyet a 2020. év elején hazánkat elérő pandémia tovább növelt. A tanulmány célja rámutatni arra, hogy a pandémia minként befolyásolta a szabálysértési jogalkotást, milyen nehézségeket okozott a jogalkalmazó szervek számára, és minként sikerült az újszerű és megnövekedett feladatokat megoldani és hozzájárulni hazánk pandémia elleni eredményes védekezéséhez.

Módszertan: A szerző az egykori gyakorlati szakember, az egyetemi oktató és a védekezésben aktívan részt vevő rendőrtiszt szemével egyaránt vizsgálja a témát. A jogszabályváltozások nyomán követése, a statisztikai adatok elemzése, a személyes tapasztalatok, illetve a szabálysértési előadókkal történő konzultációk révén született meg a tanulmány.

Megállapítások: A pandémia elleni védekezés érdekében hozott intézkedések betartásában elévülhetetlen érdemeket szereztek a rendőrség igazgatásrendészeti osztályain dolgozó szakemberek. Az általános szabálysértési hatósággá válás miatt megnövekedett feladatokkal egyidőben kellett a védekezés feladatait is megoldani. Annak ellenére, hogy ez 70%-kal (!) növelte az egyébként is túlterhelt állomány leterheltségét, a szabálysértési szakterületen szolgálatot ellátók magasfokú szakmai felkészültséggel, precizitással látták el szolgálati feladataikat.

Érték: A tanulmány rávilágít a szabályozás újszerűségére, a felmerült problémákra és azok lehetséges megoldásaira. Fontos ez, mert amikor jelen sorok íródnak már a COVID-19-járvány negyedik hulláma éri el hazánkat.

Kulcsszavak: pandémia, veszélyhelyzeti tényállások, általános szabálysértési hatóság, igazgatásrendészet

Abstract

Aim: The area of infringement law has undergone significant changes in the last year and a half. The most significant is that from 1 March 2020, the police became the general infringement authority. Within the police, the branch of the administrative police service performs the duties of an offense authority. These one and a half thousand people work with a huge number of cases, which has been further increased by the pandemic that hit our country in early 2020. The aim of the study is to show how the pandemic has influenced the infringement legislation, what difficulties it has caused for law enforcement bodies, and how the new and increased tasks have been solved and contributed to the effective protection of our country against the pandemic.

Methodology: The author examines the subject through the eyes of a former practitioner, a university lecturer and a police officer actively involved in the defence. The study was carried out through the monitoring of changes in legislation, analysis of statistical data, personal experience and consultations with offence rapporteurs.

Findings: Experts working in the police's administrative police departments have earned invaluable merits in enforcing the measures taken to prevent the pandemic. The tasks of defense had to be solved at the same time as the increased tasks due to becoming a general infringement authority. Despite the fact that this increased the workload of the already overburdened staff by 70% (!), the staff on duty in the area of infringements carried out their duties with a high level of professionalism and precision.

Value: The study highlights the novelty of the legislation, the problems encountered and possible solutions. This is important because when the present lines are written, the fourth wave of the COVID-19 epidemic is already reaching our country.

Keywords: pandemic, emergency facts, general infringement authority, administrative police

Bevezetés

A koronavírus okozta megbetegedések miatt kialakult világjárványról és annak társadalmi, gazdasági, egészségügyi hatásairól rengeteg írás jelent meg. Természetesen a jogtudomány művelői is tollat ragadtak, vizsgálva a járvány miatt bevezetett intézkedéseket az alapjogok gyakorlása szempontjából, kriminológiai hatásait tekintve vagy büntetőjogi aspektusból, de sajnos elenyésző azon publikációk száma, amelyek a koronavírus miatt kialakult helyzetet a szabálysértési jog szemszögéből vizsgálják.

Írásomban a rendőrségre mint szabálysértési hatóságra háruló feladatokat elemzem, nem annyira a jogtudomány, mint inkább a gyakorlat szemszögéből. A téma vizsgálata során megkerülhetetlen tény, hogy a rendőrség 2020. március elsejétől általános szabálysértési hatósággá vált, így a pandémia miatt rá háruló feladatok mellett az általános szabálysértési hatósági jogkörrel járó, szintén újonnan jelentkező feladatokat is meg kellett oldani. Katonai nyelven mondhatnánk, hogy kétfrontos háborúra kényszerült.

Az „új” általános szabálysértési hatóság

A fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CX. törvény 80. § (1) bekezdése 2020. március elsejével módosította a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerrel szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 38. § (1) bekezdését, mely szerint „*Általános szabálysértési hatóságként a rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervének szabálysértési hatósági feladatok ellátására kijelölt szervei járnak el.*”

A változást követően a rendőrség az eddig elbírált közrend-közbiztonsági és közlekedési szabálysértések mellett további 39 szabálysértési tényállás esetében vált hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervvé az eljárások lefolytatására. A fertőző betegség elleni védekezés elmulasztása a Nemzeti Népegészségügyi Központ, a Sajtórendészeti szabálysértés pedig a fővárosi és megyei kormányhivatalok hatáskörébe került. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szabálysértési hatósági jogköre nem változott, bár érdemes megjegyezni, hogy összesen kilenc szabálysértési eljárás tekintetében rendelkeznek hatáskörrel/illetékességgel az eljárások lefolytatására, és az elmúlt évek statisztikai adatait tekintve folyamatosan ezer körül van a lefolytatott szabálysértési eljárások száma, tehát mondhatni csepp a tengerben. Természetesen az

elzárással sújtható szabálysértéseket (húsz tényállás¹) és egy, a bíróság hatáskörébe tartozó, nem elzárással sújtható szabálysértést nem érintette a változás, megmaradtak a bíróság hatáskörében, az előkészítő eljárásokat pedig továbbra is a rendőrség folytatja le.

A tényállások számát tekintve (2021. július 01-jén hatályos állapot szerint) a szabálysértési törvényben található 107 tényállásból 76 tartozik a rendőrség hatáskörébe. A tényállások száma azonban önmagában nem szemléltetheti hitelesen a változást, tekintve, hogy egyes szabálysértésekből – például a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése – több tízezer kerül elkövetésre évente², míg vannak olyan szabálysértések – például a szmogriadó szabályainak mozgó légszennyező forrásokkal való megsértése –, amelyekből alig néhány esetben indul eljárás, de van olyan év, amikor egyáltalán nem kerül elkövetésre ilyen szabálysértés (URL1).

A rendőrség feladatai azonban nem csak az újonnan hatáskörbe került szabálysértések miatt indult eljárások lefolytatása miatt növekedtek. Soós Istvánné dr. rendőr ezredes, az ORFK Igazgatásrendészeti Főosztály vezetője elmondta, hogy a nem rendőrség által kiszabott helyszíni bírságok, a bíróságok által kiszabott büntetések és intézkedések, továbbá a külföldi hatóságok által magyarországi lakóhellyel rendelkező személyekkel szemben kiszabott bírságok végrehajtását is átvette a rendőrség a kormányhivataloktól, a folyamatban lévő alap- és végrehajtási eljárások mellett. A többletfeladattal együtt új státuszok is átkerültek a rendőrséghez a járási/fővárosi kerületi hivataloktól, összesen 210, közel kétharmaduk betöltöttek (URL2). Az általános szabálysértési hatósági jogkört a rendőrségen belül – egyéb rendészeti feladataik mellett – az igazgatásrendészeti osztályok látják el. Az igazgatásrendészeti állomány országos szinten 1600 fő körül mozog, ebbe beleértendők a tisztek, tiszthelyettesek és a rendvédelmi igazgatási szolgálati viszonyban állók is, attól függetlenül, hogy szabálysértési vagy egyéb más területén dolgoznak az igazgatásrendészeten belül. Ez a létszám már tartalmazza a kormányhivataloktól átvett állományt is, akiknek a rendőrségi feladatok ellátására történő képzése napjainkra már befejeződött.

A BM statisztika szerint 2020-ban 732 027 szabálysértési eljárás indult (helyszíni bírsággal együtt), ebből a bíróság és az egyéb szabálysértési hatóságok hatáskörébe tartozó tényállások nem érik el a 40 000-t. Mindezeket figyelembe véve

---

1 2020. márciusa óta a Szabs. tv. XXIII. Fejezetében a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések körében is történt változás, gondoljunk csak a 176–176/A. §-okra.

2 2020. évben 367 620 szabálysértési eljárás indult a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt.

nem túlzó, ha azt mondjuk, hogy az igazgatásrendészeti állomány leterheltsége nagyságrendileg 70%-kal nőtt³.

„Enyhítő körülményként” értékelem, hogy korábban a kormányhivatal hatáskörébe tartozó szabálysértési tényállások nem mindegyike volt ismeretlen a rendőri állomány számára, hiszen a leggyakrabban megvalósuló szabálysértések között szerepelt például a köztisztasági szabálysértés, a szeszital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése, a csendháborítás, melyek esetében a rendőrség helyszíni bírságot szabott ki vagy feljelentést tett, illetve a Szabs. tv. 44. § (3) bekezdés b) pontja (2020. február 29-ig) alapján eljárta. Természetesen jónéhány, a szabálysértési előadók számára új tényállás is „érkezett” az igazgatásrendészeti osztályokra, melyek esetében az állomány oktatására-képzésére volt szükség.

Az igazgatásrendészeti szakterületre tehát a fentiek miatt nehéz feladat várt 2020-ban, és amikor a szabálysértési törvényt módosító 2019. évi CX. törvényt 2019. december 17-én kihírdették még senki nem gondolta, hogy a koronavírus megjelenése miatt valójában sokkal nehezebb lesz.

„Rendeleti kormányzás” a pandémia alatt

2020. március 11-én a COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos megbetegedések világjárvánnyá nyilvánításának napján a kormány – Magyarország Alaptörvényének 53. cikke alapján – a 40/2020. (III. 11.) kormányrendelettel (a továbbiakban: 40/2020. Korm. rendelet) Magyarország egész területére kihirdette a veszélyhelyzetet (Merkel, 2020). Így a rendeletalkotási jogköre szélesebb körűvé vált, lehetőség nyílt egyes törvények alkalmazásának felfüggesztésére, rendelkezéseiktől történő eltérésre, illetve egyéb rendkívüli intézkedések meghozatalára (Szilvásy, 2019). A rendelet 15 napos hatálya a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény (felhatalmazási törvény) révén a veszélyhelyzet megszűnéséig meghosszabbításra került. A veszélyhelyzet 2020. június 18-án történő megszüntetését követően a 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet egészségügyi válsághelyzet elrendelésével járványügyi készültséget vezetett be.

A 40/2020. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint „a veszélyhelyzettel kapcsolatos rendkívüli intézkedésekről külön kormányrendeletek rendelkeznek”, melyek sorát a 41/2020. (III. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 41/2020. Korm. rendelet) nyitja.

---

3 A leterheltség az iktatott szabálysértési ügyek, a más hatóságoktól érkezett megkeresések, a szabálysértési és meg nem fizetett helyszíni bírság végrehajtása miatt indult eljárások, illetve a szabálysértési jogsegély ügyek számából adódik össze.

A rendelet tipikus példája a veszélyhelyzeti kormányrendeleteknek. A hatálybalépés a kihirdetést követő napon történik, mert a járvány elleni intézkedések azonnali döntéseket, azonnali cselekvést igényelnek. A jogalkalmazó szervezeteknek azonban nem marad idejük a felkészülésre. Míg a kormányhivataloktól átvett, hatáskörbe került szabálysértési tényállások esetében volt idő az igazgatásrendészeti állomány oktatására, az egységes joggyakorlat érdekében a szakmai álláspontok, illetve az informatikai háttér kialakítására, a kódszótárak frissítésére, addig itt erről szó sem lehetett. A rendelet szabálysértési szempontból mindenképp említést érdemlő része a 4. § a) pontja, mely szerint „*a magyar állampolgárok Magyarország területén hatályos, lejáró hivatalos okmányai a veszélyhelyzet megszűnését követő 15 napig érvényesek*”. Fontos volt tisztázni ezen okmányok körét, hisz a szabálysértési hatóságokhoz jelentős mennyiségű szabálysértési feljelentés érkezik a közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértése miatt, amikor tipikusan a forgalmi engedély vagy a vezetői engedély érvényességének lejártja miatt kerül elmarasztalásra az eljárás alá vont személy. A szabálysértési előadóknak a Szabs. tv. 83. § (1) bekezdés e) pont alapján – büntetethőséget kizáró ok – hivatkozva a Szabs. tv. 29. § (1) bekezdés h) pontjában foglalt értelemező rendelkezésre, mely a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 15. § a) pontját rendeli alkalmazni, meg kellett szüntetniük a szabálysértési eljárásokat. A rendelet azonban csak 2020. március 26-ig volt hatályban, de az egészség és élet megóvása, valamint a nemzetgazdaság helyreállítása érdekében elrendelt veszélyhelyzettel kapcsolatos rendkívüli intézkedésekről szóló 81/2020. (IV. 1.) Korm. rendelet (továbbiakban: 81/2020. Korm. rendelet) 6. §-a 2020. április másodikától újból életbe léptette a rendelkezést. Vajon, hogy döntöttek a szabálysértési előadók a két jogszabály hatálya közötti néhány napban?⁴

A veszélyhelyzeti kormányrendeleteknek jellemzője tehát, hogy „direktben” reagálnak a statisztikai adatokra, a fertőzés terjedésének módjára, irányára, a megbetegedések, illetve halálesetek számára. A gyors reagálás az eredményesség záloga. A jogalkalmazó szervezet számára azonban nehezen kezelhetők a kihirdetés napját követő napon hatályba lépő rendelkezések, még inkább, ha ezek egyes rendelkezései az operatív helyzet függvényében naponta-hetente változnak. A 81/2020. Korm. rendelet például 2020. április elsejétől – a közlönyben történő megjelenésétől – számítva 2020. június 18-ig, a hatályon kívül helyezéséig nyolc alkalommal került módosításra, míg a járványügyi készültségi

4 Megjegyzés: a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 93. § (1) bekezdés hasonló rendelkezést léptetett életbe a magyar hatóság által kiállított, Magyarország területén hatályos hivatalos okmányok lejáráta tekintetében, amikor az érvényességi időt a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő 120 napig meghosszabbította.

időszak védelmi intézkedéseiről szóló 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet alig két hónap alatt kilencszer.

„Veszélyhelyzeti szabálysértési tényállások”

A szabálysértési törvény hatálybalépését követően csak törvény, 2013. szeptember 1. napja óta pedig csak a szabálysértési törvény hozhat létre szabálysértési tényállásokat. Az önkormányzat szabálysértési tárgyú rendeletalkotása vagy a kormány egyes szabálysértési tényállások tekintetében fennállt rendeletalkotási felhatalmazása már a múlté. A veszélyhelyzet kapcsán hozott védelmi intézkedések betartását azonban valamilyen módon biztosítani kellett, és erre a szabálysértési jog megfelelő eszköznek tűnt. A kormány Magyarország Alaptörvényének 53. cikk (2) bekezdése alapján „*a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet...*” A kormány a szabálysértési törvény rendelkezéseitől tehát a fentiek alapján a veszélyhelyzet időtartama alatt eltérhet, és törvény helyett kormányrendelettel minősíthet bizonyos magatartásokat szabálysértéssé. A legszembetűnőbb eltérés, hogy nem a szabálysértési törvénybe került beillesztésre egy-egy új szabálysértési tényállás, hanem a vírus terjedésének megakadályozása érdekében elrendelt magatartási szabályokat megfogalmazó kormányrendelet egy bekezdése minősíti szabálysértésnek a rendeletben meghatározott magatartásokat, és határozza meg a szankciót és annak mértékét. A szabálysértési tényállás másik sajátossága, hogy nincs a klasszikus értelemben vett elnevezése. Természetesen a jogalkalmazó szervek – konkrétan a rendőrség – a könnyebb azonosíthatóság érdekében a magatartási szabályok tartalmára figyelemmel elnevezi ezeket a szabályokat, például „*Védelmi intézkedések megszegése*”, „*A veszélyhelyzet idején a második ütemű védelmi intézkedések megszegése*” vagy „*Szigorított védelmi intézkedések megszegése*”.

A fentiek alapján az egyik új „szabálysértési tényállást” „*A veszélyhelyzetre meghatározott magatartási szabályok megszegése*” elnevezéssel illették a jogalkalmazó szervek. Az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (III.) szóló 46/2020. (III. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 46/2020. Korm. rendelet) 7. § (1) bekezdése szerint „*A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) 1. § (1) bekezdésétől eltérően szabálysértést követ el, aki*

- a) vendéglátó üzletben,
- b) üzletben,
- c) rendszeres zenés, táncos rendezvényen,
- d) a rendezvény helyszínén, valamint
- e) az előadó-művészet valamennyi ágának fellépése céljából megtartott eseményen, függetlenül annak nyilvánosságától (színház, tánc-, zeneművészet), a moziban, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvényben meghatározott közgyűjteményben, közművelődési intézményben és közösségi színtérben meg nem engedett időpontban vagy meg nem engedett módon tartózkodik.

(2) A Szabstv. II. § (1) bekezdésétől eltérően az (1) bekezdés szerinti szabálysértés esetén a pénzbírság legalacsonyabb összege ötezer forint, legmagasabb összege ötszázezer forint.”

„A veszélyhelyzeti szabálysértési tényállások hatálya”

A Szabs. tv. 4. §-a szerint a főszabály az, hogy „a szabálysértést az elkövetése idején hatályban lévő jogszabályok alapján kell elbírálni” kiegészítő szabály, hogy „ha a szabálysértés elbírálásakor hatályban lévő új jogszabály szerint a cselekmény már nem minősül szabálysértésnek vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új jogszabályt kell alkalmazni.”

A veszélyhelyzeti normák gyors változása miatt esetenként lehetetlen helyzetek alakultak ki. Mire a feljelentés megérkezett az illetékes kapitányságra, addigra a jogsértés alapjául szolgáló norma hatályon kívül helyezésre került, vagy a szabálysértési hatóság az iratok alapján meghozta a döntését, de az eljárás alá vont meghallgatás iránti kérelmet nyújtott be, melynek következtében a szabálysértési hatóság idézte, de a meghallgatás időpontjában a cselekmény már nem minősült jogsértőnek, és meg kellett szüntetni az eljárást. A helyszíni bírsággal sújtott elkövető viszont, ha határidőn belül fizetett, akkor hátrányosabb helyzetbe került a jogsértést vagy az alkalmazott szankció mértékét vitató társánál. Ez a szabályozás sértette a jogbiztonságot, a veszélyhelyzeti normák betartását sem segítette elő, és esetenként méltánytalan helyzeteket teremtett.

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (továbbiakban: Vmt.) 185. § (1) bekezdés a) pont szerint a törvény hatálybalépése előtt elkövetett a 46/2020. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése szerinti szabálysértések miatt indított eljárásokat a Szabs. tv. 4. §-ától eltérően, a cselekmény elkövetésekor hatályos jogszabályok alapján kellett elbírálni, így például a veszélyhelyzet

megszűnésekor még jogerősen le nem zárt ügyeket a szabálysértési hatóságnak nem kellett megszüntetnie. Ez a szakasz természetesen vonatkozik a törvény hatályba lépése előtt megjelent veszélyhelyzeti szabálysértési tényállást tartalmazó kormányrendeletre is, például a védelmi intézkedésekről szóló 168/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 168/2020. Korm. rendelet) 10. § (4) bekezdésére vagy a fővárosi védelmi intézkedésekről szóló 211/2020. (V. 16.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdésére.

A hatály kapcsán meg kell említeni a területi hatály kérdését is. A szabálysértést meghatározó jogszabályt a Szabsz tv. 3. § (1) bekezdésében foglaltak alapján főszabályként a belföldön elkövetett szabálysértésre kell alkalmazni. A belföld alatt az ország teljes területe értendő. A veszélyhelyzeti szabályozás azonban az operatív helyzet függvényében, a megbetegedések és elhalálozások számadatai alapján az ország egyes területeire eltérő magatartási szabályokat határozott meg.

A kijárási korlátozásról szóló 71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 71/2020. Korm. rend.) 3. §-a szerint „*A lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására az e rendeletben meghatározott alapos indokkal kerülhet sor*”. A rendelet még az egész ország területére határozta meg a kijárási korlátozást. A bevezetett intézkedések hatására a helyzet az ország központi részének kivételével javult, ezért a védelmi intézkedésekről szóló 168/2020. Korm. rendelet, melynek területi hatálya – Budapest főváros és Pest megye kivételével – Magyarország területére terjed ki, a hatálya alá tartozó területen a kijárási korlátozásról szóló 71/2020. Korm. rendeletben meghatározott kijárási korlátozást megszüntette.

A járványügyi helyzet egyértelműen a centralizációs tendenciák erősödése irányába mutat. A veszélyhelyzet alatt azonban a központosítással ellentétes folyamatok is megjelentek a közigazgatásban (Balázs & Hoffman, 2020). A kijárási korlátozás meghosszabbításáról szóló 95/2020. (IV. 9.) Korm. rendelet lehetőséget adott a helyi önkormányzatoknak, hogy a húsvéti ünnepek időtartamára – 2020. április 10–13. – önkormányzati rendelettel a település, illetve a fővárosi kerület vonatkozásában a kijárási korlátozásra a rendeletben foglaltaktól szigorúbb szabályokat állapítson meg, illetve, hogy önkormányzati rendeletben határozza meg a településen működő piac nyitvatartásának és a 65. életévüket betöltött személyek általi látogatásának a rendeletben foglaltaktól eltérő szabályait.

A 484/2020. Korm. rendelet szintén az önkormányzatok, pontosabban a 10 000 főnél nagyobb települések polgármesterei számára határozza meg feladatul a közterületek azon részeinek kijelölését, ahol az orrot és a száját folyamatosan eltakaró maszk viselését kötelezővé kell tenni. Ezek az adott területen hatályos normák az önkormányzati rendeletben meghatározott szabálysértési tényállásokra és a „messziről jött ember” problémájára emlékeztetnek.

A veszélyhelyzeti szabálysértések szankcionálása

A szabálysértés elkövetése miatt kiszabható jogkövetkezmények két részre oszlanak: büntetésekre és intézkedésekre. Büntetések: szabálysértési elzárás, pénzbírság és közérdekű munka. Intézkedések: járművezetéstől eltiltás, elkobozás, kitiltás és figyelmeztetés. Figyelembe véve az egyes jogkövetkezmények alkalmazhatóságának feltételeit, például, hogy csak bíróság szabhatja ki (elzárás), csak engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megsértése esetén alkalmazható (járművezetéstől eltiltás) vagy akkor kell elkobozni, ha a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használták (elkobozás), nem meglepő, hogy a szabálysértési hatóságok által is leggyakrabban alkalmazott szankciót, a pénzbírság alkalmazását helyezték előtérbe a veszélyhelyzeti magatartásszabályok megsértőivel szemben a veszélyhelyzeti kormányrendeletek.

Egyes hazai szakemberek szerint a közigazgatási eljárásokban a bírság elavult intézmény, hatékonyabb az üzletbezárás, a tevékenységtől eltiltás vagy a tevékenység felfüggesztése, esetleg a szankciók komplex alkalmazása. A veszélyhelyzeti tényállásokhoz kapcsolódóan azonban csak elvétve találni a pénzbírságon kívül más szankciót is. Ilyen például a 484/2020. Korm. rendeletben előírt maszkviselési kötelezettség tömegközlekedési eszközön történő megsértése esetén alkalmazandó pótdíjfizetési kötelezettség, utazásból kizárás, leszállítás, illetve a Szabs. tv. 177/A. § (1) bekezdésébe ütköző közérdekű üzem működésének megzavarása szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt rendőri intézkedés kezdeményezése. A maszkviselés szabályainak megsértőjét – figyelmeztetést követően – az üzlet, bevásárlóközpont, egészségügyi intézmény, tömegközlekedési eszköz várótermének stb. üzemeltetője köteles a látogatásból kizárni, és gondoskodni arról, hogy e személy a helyiséget, illetve a területet elhagyja. Ezek a szabályok azonnali szankcionálást biztosítanak és hatékonyabban, mint a hetekkel később szabálysértési eljárás keretében kiszabott – adott esetben soha be nem fizetett – pénzbírság. A hatékonyságot növeli az is, hogy nemcsak a maszkviselést elmulasztó vagy azt szabálytalanul viselő személy magatartása kerül szankcionálásra, hanem az üzemeltető mulasztása is, ha maradt a felszólítás vagy a terület elhagyására vonatkozó intézkedés. Azonban míg a maszk hiánya vagy szabálytalan használata szabálysértési eljárást von maga után, addig az üzemeltető felelősségét 2020. november 11-től közigazgatási eljárásban kell vizsgálni, ahol a bírság plafon egymillió forint, amihez akár egyéves üzletbezárás is társulhat. Ez már olyan joghátrány, amely esetében „nem éri meg” jogszabályt sérteni.

2020 tavaszán alapvető feladat volt a vírus Magyarországra történő bejutásának megakadályozása, illetve ennek késleltetése. A határellenőrzés visszaállításra

került a Schengeni belső határokon, és a 81/2020. Korm. rendelet megtiltotta a külföldiek személyforgalomban történő beutazását hazánk területére. Természetesen az áruellátás, az üzleti célú utazások, a mezőgazdasági munkavégzés céljából vagy az érettségi vizsgákon való részvétel céljából történő beutazások hamar rést ütöttek ezen a szigorú szabályozáson (Skorka, 2020). A tranzitáthataladás során rengeteg szabályszegés történt. A járművek nem a megfelelő idő-sávban közlekedtek, letértek a kijelölt útvonalakról, nem a kijelölt benzinkutakat, pihenőhelyeket vették igénybe. A szabályszegők a szabályszegés jellegéből adódóan külföldiek voltak. A vagyoni jellegű joghátrányon túl a veszélyhelyzeti kormányrendeletek azonban csak szűk körben adtak lehetőséget a külföldiek kiutasítására, illetve kitoloncolására. Erre a járványügyi szabályszegés⁵ vétsége esetén kerülhetett sor, majd például 2020. május 07-től a 81/2020. Korm. rendelet 5. §-a alapján a fenti magatartások megvalósítása miatt is.

A veszélyhelyzeti szabálysértések bírságolása

A szabálysértési eljárásban a pénzbírság összege 5000 forinttól 150 000 forintig terjed, elzárással sújtható szabálysértés esetén 300 000 forintig⁶. A veszélyhelyzeti tényállásoknál a jogalkotó a hatályos szabálysértési törvény rendelkezéseitől eltérve magasabb bírságösszegeket határozott meg.

A rendeletek először ismertetik a járvány elleni védekezés érdekében követendő magatartásokat, majd a szabályok megsértését szabálysértésnek minősítve meghatározzák a szankció – tipikusan pénzbírság – mértékét. Az 5000 forintos bírságminimum nem változott, azonban a pénzbírság felső határa 500 000 forintra emelkedett.⁷ A helyszíni bírság minimum összege változatlanul maradt,

5 81/2020. Korm. rendelet „5. § (1) Az a nem magyar állampolgár, aki a 2. §-ban meghatározott – a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 361. §-ába ütköző – zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítési, megfigyelési, zárlati és ellenőrzési szabályokat megszegi, Magyarország területéről kiutasításra, kitoloncolásra kerül.”

6 Szabs tv. 11.§ (1) bekezdés.

7 484/2020. Korm. rendelet.

„23. § (1) A Szabs tv. 1. § (1) bekezdésétől eltérően szabálysértést követ el, aki az 1. § (1), (2) és (4) bekezdésében, 2. § (3) bekezdésében, 3. § (1), (3) és (7) bekezdésében, 4. § (1) és (3) bekezdésében, 5. § (2) bekezdésében, 6. § (1) és (5) bekezdésében, 8. § (1) bekezdésében, 9. § (1) bekezdésében, 10. § (1) bekezdésében, 12. § (1) és (2) bekezdésében, 17. § (7) bekezdésében, 18. § (1) bekezdésében meghatározott védelmi intézkedést megszegi;

(2) „A Szabs tv. 11. § (1) bekezdésétől eltérően az (1) bekezdés szerinti szabálysértés esetén a pénzbírság legalacsonyabb összege ötezer forint, legmagasabb összege ötszázezer forint;

(3) „Az (1) bekezdés szerinti szabálysértés esetén a helyszíni bírság összege a Szabs tv. 99. § (2) bekezdésétől eltérően ötezer forinttól százötvenezer forintig, a szabálysértés ismételt elkövetése esetén kétszázezer forintig terjed.”

azonban a 168/2020. Korm. rendelet 50 000 forintról 100 000 forintra, ismételt elkövetés esetén 150 000 forintra, a 484/2020. Korm. rendelet pedig 150 000 forintra, ismételt elkövetés esetén pedig 200 000 forintra emelte a bírság maximumát.

A 484/2020. Korm. rendelet 2021. január 30-án hatályba lépett módosítása nyomán azonban még ezek az egyébként magas összegek is emelkedtek a vendéglátó üzletekben jogellenesen tartózkodók szankcionálására. A helyszíni bírság összege 150 000 forinttól (!) 500 000 forintig, ismételt elkövetés esetén 600 000 forintig terjedt.⁸

Egyes rendeletek nem rendelkeznek szankcióról⁹ az előírt magatartásszabályok betartásának elmulasztása esetére, míg másik rendeletek csak a pénzbírság összegét határozzák meg hallgatva a helyszíni bírság összegéről.¹⁰ A szabályozás tehát nem egységes, mindenképp nagy figyelmet kíván a jogalkalmazóktól.

A jogalkotó a bírságösszegek meghatározásakor feltehetően azon álláspont-ra helyezkedett, hogy a szankció kilátásba helyezése a társadalom nagy részét visszatartja a jogellenes cselekmény elkövetésétől. A pénzbírság összege még az elzárással sújtható szabálysértésekre meghatározott – egyébként a nem elzárással sújtható szabálysértésekre kiszabható pénzbírság kétszeresét jelentő – magasabb bírságösszeget is jócskán meghaladja. Ebből arra a jogalkotói szándékra következtethetünk, hogy ezen védelmi intézkedések betartásához nagyon jelentős társadalmi érdek fűződik. A szabálysértési eljárásokban a jogerősen kiszabott pénzbírságok átlagos összege 2020. évben – elzárással sújtható és veszélyhelyzeti szabálysértések nélkül – 48 500 forint volt¹¹, míg a veszélyhelyzeti tényállásoknál ez az összeg 80 434 forint. Látható tehát, hogy a szabálysértési hatóság élt a lehetőséggel, és ha nem is 500 000 forintos, de a megszokottnál jóval magasabb bírságokat szabott ki (URL1).

A kiszabott helyszíni bírság átlaga is emelkedett a veszélyhelyzeti tényállások hatására. 2020-ban a veszélyhelyzeti és az elzárással sújtható szabálysértéseket nem tekintve a bírságátlag 16 520 forint volt, 2021. első öt hónapjában pedig 16 458 forint, ez a 2019-es évhez viszonyítva 17%-os emelkedést jelent¹².

---

8 28/2021. (I. 29.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet és más kormányrendeletek veszélyhelyzeti módosításáról 5. § (4) bekezdés.

9 41/2020. Korm. rendelet.

10 46/2020. Korm. rendelet.

11 Még szembetűnőbb a különbség, ha a 2019. évben jogerősen kiszabott pénzbírságok átlagát nézzük (az elzárással sújtható szabálysértések nélkül), melynek összege 43 075 forint volt.

12 2019. évben a helyszíni bírság átlaga (az elzárással sújtható szabálysértéseket nem számítva) 13 676 forint volt.

A veszélyhelyzeti tényállások tekintetében a 2019-es évhez képest több mint kétszeresére nőtt a kiszabott helyszíni bírság átlagösszege.¹³

A kiszabott bírságok túlnyomó részben 15 napos határidővel, meghallgatás nélküli eljárás keretében kerültek kiszabásra. A tényállások jelentős része egyszerű megítélésű, nem igényli bizonyítási eljárás lefolytatását: vagy van rajta maszk vagy nincs, és a kijárási korlátozás esetén is elegendő, ha a járőr a feljelentésben rögzíti az intézkedés pontos időpontját, illetve azt, hogy az intézkedés alá vont személy esetében a rendeletben meghatározott egyik kimentési ok sem áll fenn. Az eljárás alá vont személyek, vagy csak szűk körben a helyszínen intézkedő rendőrnek, vagy egyáltalán nem nyilatkoztak személyi körülményeikre. A bírság összegének megállapítása során tehát a szabálysértési előadó az eljárás alá vont személy jövedelmi viszonyait, az általa eltartott személyek számát, egészségügyi állapotát (ezen körülmények általában csökkentő tényezőként szerepelnek) nem tudta figyelembe venni, így ez a tényező is hozzájárult a magasabb bírságösszeg megállapításához.

Ha az eljárás alá vont személy 2020 decemberében a város sétálóutcáján megivott egy sört és közben a maszkját állára lehúзва elbeszélgetett ismerőseivel, több szabálysértést is megvalósított egyidejűleg. A szeszital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése és a veszélyhelyzet idején a második ütemű védelmi intézkedések megszegése szabálysértések elkövetése miatt halmazati büntetésként 750 000 forintig terjedő pénzbírság kiszabására volt lehetősége a szabálysértési előadónak.

Ha a „közterszesz”¹⁴ egy csendháborítással kerül halmazatba, akkor ez az összeg 225 000 forint, de mivel a veszélyhelyzeti tényállások esetén kiszabható pénzbírság felső határa 500 000 forint, így a Szabs. tv. 22. § (2) bekezdése alapján ezt az összeget a felével kell növelni.¹⁵ Ezt a bírságösszeget az átlag magyar állampolgár nem tudja leróni és nagy valószínűséggel a személyi körülmények figyelembevétele miatt nem is kerül kiszabásra, tehát marad a generál prevenció, az elrettentés. A kiszabott bírságösszegek között területileg is nagy eltérések mutatkoztak. Budapesten magasabb, míg vidéken alacsonyabb összegű bírságok kerültek kiszabásra. Természetesen a szabálysértési előadók mérlegelési jogkörébe tartozik a bírság összegének megállapítása és erre sem a szakirányító szerv, sem a közvetlen vezető nem adhat utasítást. A szabálysértések

13 28 516 forint a veszélyhelyzeti tényállások miatt kiszabott helyszíni bírságok átlagösszege 2021-ben.

14 Szabs tv. 200. § Szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése szabálysértés rendőri szakzsargonban használt elnevezése.

15 Szabs tv. „22. § (2) Ha az eljárás alá vont személyt ugyanabban az eljárásban több, szabálysértési eljárással nem büntethető szabálysértés miatt vonják felelősségre, a pénzbírság felső határa a kiszabható legmagasabb pénzbírság felével emelkedik.”

adott területen nagyobb számban történő előfordulása azonban eredményezhet magasabb bírságösszeget.¹⁶

A védelmi intézkedések betartásához fűződő fontos társadalmi érdeket hangsúlyozza az is, hogy egyes veszélyhelyzeti szabálysértési tényállások esetében a jogalkotó kizárja a figyelmeztetés intézkedés alkalmazásának lehetőségét.¹⁷ Az általános szabálysértési hatóság pedig az egységes jogértelmezést elősegítő leirataiban – tekintettel a védelmi intézkedések megszegésének lehetséges következményeire – csak különösen indokolt esetben javasolja alkalmazását.

A magasabb bírság, illetve helyszíni bírság összegek alkalmazásának a feltelezett prevenciós célon túl egy másik – a szabálysértési előadókra – kedvezőtlenebb következménye is lett, nevezetesen az, hogy jelentős mértékben megnőtt a meg nem fizetett bírságok miatt indult végrehajtási eljárások száma.

Büntető-, szabálysértési vagy közigazgatási jog?

Az emberek jelentős része elfogadja a védelmi intézkedések szükségességét és ezért betartja azokat. Azonban mindig vannak olyanok, akik nem tudnak azonosulni a rendelkezésekkel, esetükben a szankció kilátásba helyezése az, ami visszatartja a jogellenes magatartástól.

A magyar szabályozás a pandémia elleni küzdelemben a büntető-, a szabálysértési és a közigazgatási jog adta eszközöket egyaránt használta, használja (Ambrus, 2020). Az egyik legnehezebb feladat megtalálni azt a jogterületet, amely ideális megoldásokat tud nyújtani a vírus elleni küzdelemhez. A magyar jogalkotás alapvetően a veszélyhelyzeti kormányrendeletekben határozta meg a követendő magatartásokat, és ezen rendeletekben minősítette azokat – felhívva a szabálysértési törvény rendelkezéseitől történő eltérésre a figyelmet – szabálysértéssé. A szabályozás gerincét ez a megoldás adta, de mindemellett a büntetőjog és a szabálysértési jog, és a szabálysértési jog és a közigazgatási jog közötti kölcsönhatások is megfigyelhetők. Egyes jogsértő magatartások szankcionálása az elmúlt másfél év során az egyik jogterületről a másikra került át.

A Btk. 361. § járványügyi szabályszegése esetében egy részleges dekriminalizáció történt. Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömegek

---

16 56. BK vélemény a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről: „11. A bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülmény akkor, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál.” A Bkv. egyes részei a szabálysértési eljárásokban is alkalmazásra kerülnek.

17 81/2020. Korm. rendelet 5. § (4) bekezdés, hatályos 2020. május 07-től.

megbetegedést okozó humánjárvány vonatkozásában elrendelt hatósági házi karantén elektronikus ellenőrzéséről szóló 181/2020. (V. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 181/2020. Korm. rendelet) új rendelkezést iktatott be a 81/2020. Korm. rendeletbe, mely szerint „*Nem bűncselekmény, hanem szabálysértés válna meg, ha a Btk. 361. §-ában meghatározott bűncselekményt a COVID–19 fertőzőtség vagy annak gyanúja miatt elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályainak megszegésével követik el.*” A változás több szempontból is érdekes. A járványügyi intézkedések megszegése a pandémia idején nagyszámú ember életét, egészségét veszélyezteti, ennek ellenére a COVID–19 esetében „csak szabálysértés” lesz az elkövetés. Bár mely más fertőző betegség esetében viszont továbbra is vétség. A jogalkotói szándék nem egyértelmű. A dekriminalizáció kapcsán a járványügyi intézkedések megsértése a pénzbírsággal sújtandó szabálysértések közé került, pedig a szabálysértések közül a társadalomra veszélyesebb magatartások a szabálysértési törvény elzárással sújtható szabálysértései között foglalnak helyet. Ez a megoldás azonban előkészítő eljárást, illetve azt követő bírósági eljárást eredményezett volna, ami pont a döntés egyik vitathatatlan előnyét annullálta volna, nevezetesen a szabálysértési eljárás gyorsaságát, és az ebből eredő hatékonyságát. A jogsértés bírósági hatáskörbe adása ugyanúgy terhelte volna a bíróságokat, mint a büntetőeljárás lefolytatása, így a gyorsaság és a tehermentesítés oltárán feláldozásra került a súlyosabb szankció alkalmazhatósága (Hollán, 2020).

A karantén szabályok változása jól szemlélteti a jogsértő magatartások egyik jogterületről a másik jogterületre történő áthelyezését. A szabályozás a büntetőjog területéről indult, majd átkerült a szabálysértési jog területére, ahol a 41/2020. Korm. rendelet 3. §-a tartalmazza a karanténra vonatkozó szabályokat. Aki például nem a kijelölt lakóhelyen tartózkodik, vendégeket fogad, nem helyezi ki a figyelmeztető jelzést, az a Szabs. tv. 239. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő „*Fertőző betegség elleni védekezés elmulasztása*” szabálysértést vállalítja meg. Ugyanezen elkövetési magatartások a 181/2020. Korm. rendelettel módosított 81/2020. Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése alapján 2020. május 07-től már nem a Szabs. tv. 239. § szerint minősültek.¹⁸ Aki pedig a hatósági házi karantén elektronikus ellenőrzésére szolgáló szoftver telepítésével vagy használatával kapcsolatos kötelezettségeket szegi meg, az 2020. november 12-től már közigazgatási bírsággal sújtandó jogsértést követ el.¹⁹

18 2020. év december végén több mint 20 000 fő volt karanténban, a rendőrség által végrehajtott karantén ellenőrzések száma pedig 2,5 millió körül járt.

19 2020. évi CIV. törvény a járványügyi intézkedésekkel kapcsolatos egyes szabályok megállapításáról és a járványügyi intézkedésekkel kapcsolatos egyes törvények módosításáról 8. §.

A védelmi intézkedések megsértőivel szemben többnyire szabálysértési eljárások indultak, azonban gyakran egy jogsértés kapcsán több személlyel szemben is rendőri intézkedésre került sor, melynek során eltérő szankciók kerültek alkalmazásra. Az üzletben eladóként dolgozó személy részére a 484/2020. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja előírja a szabályos maszkviselést, ha ezen kötelezettségének nem tesz eleget – például úgy viseli a maszkot, hogy az az orrát nem takarja el – a rendelet 23. § (1) bekezdése alapján szabálysértést követ el, és ötezer forinttól ötszázezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. A történet azonban nem fejeződik be, mert az üzlet üzemeltetője a rendelet 2. § (1) bekezdésében foglaltak alapján köteles gondoskodni arról, hogy a helyiségben tartózkodók szabályszerűen viseljék a maszkot. Tekintve, hogy az alkalmazottjáról van szó, így őt nem távolíthatja el az üzletből, nem zárhatja ki a vásárlásból, mint ahogy a maszkot nem viselő vásárlókkal szemben megtehetné, viszont felelősséggel tartozik a jogsértő magatartás miatt, és a rendelet 22. § (2) bekezdés a) pontja alapján a rendőrség százezer forinttól egy millió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújthatja, illetve a helyiséget egy naptól egy évig terjedő időtartamra bezárathatja. Ez a példa tulajdonképpen rámutat a közigazgatási szankció előnyére a szabálysértési szankciókkal szemben, nevezetesen, hogy a jogi személlyel szemben is alkalmazható, magasabb összegű bírság kiszabását teszi lehetővé, és igazán súlyos joghátrányként az üzlet bezárását is lehetővé teszi. Ugyanez a mögöttes felelősség típusú megoldás kerül alkalmazásra a rendezvények, gyűlések résztvevői és szervezői vonatkozásában is. A pandémia tehát a magyar jogrendszer egészére hatást gyakorolt, és a jogsértő magatartások szankcionálása tekintetében a büntetőjog és a közigazgatási jog területét is érintette, de többnyire szabálysértési eljárás keretében történő felelősségre vonást eredményezett (Póczik, Sárík, Vass & Bolyky, 2021).

Szabálysértési eljárás a pandémia alatt

A szabálysértési eljárások jelentős részében egyszerű megítélésű ügyekről van szó, amikor a szabálysértési előadók a rendelkezésre álló iratok alapján – tizenöt napon belül – meg tudják hozni az ügydöntő határozatot. Ha azonban bizonyítási eljárást kell lefolytatni, akkor harminc nap áll az előadó rendelkezésére, ami indokolt esetben – az ügy bonyolultsága vagy más elháríthatatlan akadály esetén – további harminc nappal meghosszabbítható.²⁰

---

20 Szabs. tv. 81. § (2)–(3) bekezdés;

A pandémia alatt az állampolgárok és a szabálysértési előadók közötti személyes érintkezések számát – a fertőzésveszély miatt – úgy kellett csökkenteni, hogy az a szabálysértési eljárások hatékonyságát (gyorsaság, eredményesség) lehetőség szerint a legkisebb mértékben befolyásolja. Sajnos a közszolgáltatásban alkalmazott olyan megoldások, mint a távmunka alkalmazása (home office) vagy az egymást váltó csoportok munkavégzése a feladat jellege és a létszám szűkre szabott volta miatt nem kerülhettek alkalmazásra (Linder, 2020). A hatékony védőoltások megjelenéséig maradt a mechanikus védelem (maszk, kézfertőtlenítő, „ügyféltoll”, plexifal) és az eljárási szabályok módosítása, ami talán az előzőeknél is hatékonyabb megoldásokat kínált.

A veszélyhelyzet során alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról szóló 85/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet (továbbiakban: 85/2020. Korm. rendelet) a szabálysértési törvény rendelkezéseit ebben az irányban módosította. A bíróság, a szabálysértési hatóság és az előkészítő eljárást lefolytató szerv részére a személyes jelenléttel járó eljárási cselekmények esetére a telekommunikációs eszköz alkalmazását tette kötelezővé, ha annak technikai és műszaki feltételei adottak.²¹ A telekommunikációs eszköz alkalmazására a korábbiakban csak az elzárással sújtható szabálysértések miatt lefolytatott eljárások keretében került sor. A gyorsított eljárás során őrizetbe vett eljárás alá vont személy a rendőrségi objektumból telekommunikációs eszköz útján veszi fel a kapcsolatot a tárgyalóteremben lévő bíróval.²² Ez a kapcsolat képes hangfelvételt jelent, melynek technikai hátterét az eljárás alá vont részére a rendőrség biztosítja. A 85/2020. Korm. rendelet kiterjeszti ezt a lehetőséget a szabálysértési és az előkészítő eljárásokra is, és megelégszik pusztán a hangfelvétellel az összeköttetés közvetlenségének és kölcsönösségének biztosítására. Azon szabálysértési előadók körében, akik korábban telefonon keresztül sem adhattak tájékoztatást a szabálysértési ügyek állásáról – mondván nem beazonosítható a hívó személye – nem terjedt el széles körben ez a megoldás. Az igazgatásrendészet mint a rendészet „irodai” ágazata hű maradt önmagához és inkább a jogszabály kínálta másik megoldást választotta (Balla, 2020). A tanú meghallgatásának szükségessége vagy az eljárás alá vont személy meghallgatás vagy tárgyalás tartása iránti kérelme esetén a Szabs. tv. 62/A. § előírásainak figyelembevételével írásbeli vallomástételt engedélyezett.²³ És sajnos itt meg is állhatunk. A szabálysértési hatóságok „ügyfélköre” az esetek nagy részében

---

21 85/2020. Korm. rendelet 12. § (2) bekezdés, Érdekes, hogy a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendeletből már kimaradt ez a rendelkezés.

22 Szabs. tv. 126/B. §.

23 85/2020. Korm. rendelet 12. § (1) bekezdés.

– finoman szólva – nem túlképzett, nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel, gyakorlattal nyomtatványok kitöltésében, ezért a kiküldött írásbeli tanúvallomások jelentős részét vagy vissza sem küldték, vagy értékelhetetlen válaszokat adtak.²⁴ A szabálysértési előadóknak maradt továbbra is az idézés lehetősége, vagy a 85/2020. Korm. rendelet által a szabálysértési törvénybe beiktatott új felfüggesztési ok alkalmazása, nevezetesen az eljárás három hónapra történő felfüggesztése, illetve annak három havonta történő meghosszabbítása.²⁵ Az írásbeli tanúvallomás korábbiaknál szélesebb körű alkalmazása mindezeknél jó elgondolás, de csak az egyszerűbb megítélésű ügyekben alkalmazható sikerrel, egy „balesetes” ügyben, ahol a felek véleményét ütköztetni kell nem alkalmazható. A 85/2020. Korm. rendelet 2020. június 17-én hatályát veszítette, de a pandémia miatti felfüggesztés kérdését a Vmt. továbbvitte és a 365. §-ával új e) ponttal egészítette ki a Szabs. tv. 82. § (1) bekezdésében található felfüggesztési okokat, nevezetesen a szabálysértési eljárást fel kell függeszteni, ha „a szabálysértési eljárásban részt vevő személyek személyes jelenlétével járó eljárási cselekmény elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályainak megszegésével járna.” Ha tehát az eljárás alá vont személy vagy a tanú meghallgatása szükséges a tényállás tisztázásához, de az „karanténban” van, akkor az eljárást fel kell függeszteni.

A pandémia nem csak a szabálysértési alapeljárásban, de a végrehajtási eljárásban is érezte hatását. A 71/2020. Korm. rendeletben meghatározott kijárási korlátozás meglehetősen sok „speciális büntethetőséget kizáró okot” fogalmazott meg a 4. § (1) bekezdésében felsorolt alapos indokok között, azonban a felhívás teljesítése nem szerepelt ezek között. A szabálysértési hatóság által a büntetés-végrehajtási intézetbe történő bevonulás érdekében kibocsátott felhívás teljesítése és a kijárási korlátozás rendelkezéseinek betartása ellentétes magatartásokat feltételezett. Ha az elkövető nem tesz eleget a felhívásnak, akkor a szabálysértési hatóságnak az elővezetésére kell intézkednie, ha viszont

---

24 Azokban az esetekben, amikor a meghallgatáson történő megjelenés egészségügyi okok (mozgáskorlátozott személy), nagy távolság vagy jelentős költségek miatt nehézségekbe ütközik a szabálysértési eljárásokban is meg kellene fontolni az elektronikus kapcsolattartás új módozatait, gondolok itt például a pandémia idején a büntetés-végrehajtási intézetekben jelentős mértékben „felfutó” ellenőrzött Skype-telefonálás lehetőségére is (Forgács, 2021).

25 85/2020. Korm. rendelet „14. § (1) A bíróság, a szabálysértési hatóság és az előkészítő eljárást lefolytató szerv legfeljebb három hónapra felfüggesztheti az eljárást, ha a szabálysértési eljárásban részt vevő személyek személyes jelenlétével járó eljárási cselekmény elvégzése szükséges, és a személyes jelenlét a szükséges technikai és műszaki feltételek hiányában telekommunikációs eszköz útján nem biztosítható, vagy a bíróság, a szabálysértési hatóság az írásbeli vallomástételt nem engedélyezte, továbbá annak az érintett nem, vagy nem megfelelő módon tett eleget. A határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. (2) A bíróság, a szabálysértési hatóság és az előkészítő eljárást lefolytató szerv az eljárás felfüggesztésének (1) bekezdésben meghatározott tartamát alkalmanként legfeljebb három hónappal meghosszabbíthatja, ha annak feltételei továbbra is fennállnak. A határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.”

eleget tesz a felhívásnak és megjelenik a büntetés-végrehajtási intézetben, akkor megsérti a kijárási korlátozást. A jogalkalmazásban részt vevő szervek úgy oldották meg a problémát, hogy a kijárási korlátozás időtartamára eső felhívás figyelmen kívül hagyása miatt keletkezett elővezetési határozatokat az ügyészség nem hagyta jóvá, illetve a szabálysértési hatóságok felfüggesztették a felhívások kibocsátását és arra csak a veszélyhelyzet megszűnése után intézkedtek.

A személyes kontaktusok számát hivatott csökkenteni a 85/2020. Korm. rendelet 13. §-ában megfogalmazott rendelkezés is, mely szerint: „Az ügyirat tartalmáról felvilágosítás adása vagy tájékoztatás nyújtása, az ügy iratainak megismerése csak személyes jelenléttel nem igénylő módon biztosítható.” Tehát a korábban nem elfogadott telefon vagy e-mail útján történő tájékoztatás, illetve az azonosítást és így a jogosultság meglétének ellenőrzését lehetővé tévő ügyfélkapus tájékoztatás. Sajnos a szabálysértési eljárás alanyainak jelentős része még nem rendelkezik ügyfélkapuval, vagy egyáltalán olyan technikai háttérrel, amely biztosítaná, hogy a kapcsolattartás elektronikus úton hatékonyan és jogszerűen megoldható legyen.

A személyes jelenléttel járó eljárási cselekmények számát leegyszerűbben azonban a helyszíni bírság alkalmazásával lehet kiküszöbölni. A szabálysértési törvény rendelkezései eleve ebbe az irányba hatnak, gondoljunk csak a rendőrség teljes körű helyszínbírságolási jogkörére²⁶, vagy a tettenérés eseteinek kiterjesztésére²⁷. Az intézkedő rendőrnek megvan a lehetősége a szóbeli figyelmeztetésre és a feljelentés tételére is az intézkedés alá vont szabálysértővel szemben, de a rendőrség szakirányító szervei is inkább a helyszíni bírság alkalmazását preferálják. Ennek eredményeként az utóbbi években a szabálysértőkkel szemben alkalmazott szankciók 66–69%-a helyszíni bírság (URL1). A 2020. évben a veszélyhelyzetre figyelemmel a kormány által alkotott rendkívüli intézkedések, rendeletek elleni szabálysértések miatt 9727 pénzbírság mellett 30 810 helyszíni bírság került kiszabásra, tehát a szankciók 76%-a helyszíni bírság (URL1).

Érdekes rendelkezést tartalmaz a Vmt. 187. §-a. Aki a Btk. 361. §-ában meghatározott cselekményt a COVID–19 fertőző betegség vagy annak gyanúja miatt elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályainak megszegésével követi el, szabálysértést követ el. A szabálysértés elkövetőjével szemben ötezer forinttól ötszázezer forintig terjedő pénzbírság,

---

26 Szabs. tv. 39. § (1) bekezdés, kivételt képez: életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése; az Országgyűlési nemzetbiztonsággal foglalkozó állandó bizottsága ténymegállapító vizsgálati tevékenységének akadályozása.

27 Szabs. tv. 73. § (1) bekezdés.

ismételt elkövetés esetén százötvenezer forintig terjedő helyszíni bírság szabható ki²⁸ (URL3), ellenben szóbeli figyelmeztetés nem alkalmazható. Ha ugyan ezen szabálysértést a karantén szoftver telepítésére kötelezett személy követi el, akkor a bírság összege „csak” háromezer forinttól háromezer forintig terjedhet, továbbá pénzbírság kiszabása helyett figyelmeztetés is alkalmazható, amelyet a rendőrség a Szabs. tv. 100/A. §-ától eltérően helyszíni intézkedés hiányában is alkalmazhat, valamint írásban és rövid úton is közölhet. A cél feltehetően a karantén-ellenőrzések és a kontaktkutatások miatt amúgy is jelentősen megerhelt rendőrség tehermentesítése, a csekélyebb fenyegetettség révén az elektronikus karantén-ellenőrzéseket lehetővé tévő alkalmazás telepítésére inspirálni az állampolgárokat (Móré & Szilvássy, 2020).

A szabálysértési előadók számára jelentős nehézséget okozott a hatályos joganyag megállapítása. Ugyanazon védelmi intézkedés több jogszabályban jelent meg, és az adott jogszabály tartalma is folyamatosan változott. A maszkviselést – a teljesség igénye nélkül – szabályozta a 168/2020. Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése, a védelmi intézkedések következő üteméről szóló 207/2020. (V. 15.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése, a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről szóló 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet 1. §-a, a 484/2020. Korm. rendelet 1. §-a, és a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet munkajogi szabályainak a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő kiegészítéséről szóló 104/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése is. A jelenleg is hatályos 484/2020. Korm. rendelet 2021. augusztus 31-ig harminckettő alkalommal került módosításra, természetesen ezek a módosítások több helyen érintették a maszkviselés szabályait. A kötelezettek köre, a viselés helyszíne folyamatos változás alatt áll. A szabálysértési előadóknak pedig nemcsak a hatályos jogot kell ismerniük, hanem a korábban meghozott alaphatározatban megjelölt elkövetési időben hatályos szabályozást is, mert adott esetben egy jogorvoslati vagy végrehajtási eljárásban arra hivatkozva kell döntést hozniuk.

A fenti rendelet vezette be 2020. november 11-én történő hatályba lépésével az este nyolc órától reggel öt óráig tartó kijárási korlátozást. Ahogy a lakosság

---

28 „Az elkövető távollétében kiszabott helyszíni bírságról a karantén szabályok megtartását ellenőrző rendőr a hatósági házi karantén helyeként megjelölt lakás, ahhoz tartozó bekerített hely, egészségügyi intézménynek nem minősülő helyhez tartozó levélszekrényben tájékoztatót helyez el, majd a helyszíni bírságoláshoz használt nyomtatvány másodlati példányát a csekkszelvényvel együtt a nyilvántartásban szereplő lakcímre megküldi. Ha a helyszíni bírságolt személy a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, vagy a megküldött csekkszelvényen vagy banki átutalással a helyszíni bírságot 30 napon belül nem fizeti meg, a helyszíni bírságolásra jogosult szerv vagy személy szabálysértési feljelentést tesz.” (URL3).

átoltottsága növekedett, a statisztikai mutatók javultak, úgy került enyhítésre a kijárási korlátozás. Először 2021. április 07-én került módosításra az este nyolc órai időpont 10 órára, majd 2021. április 24-én 11 órára, majd 2021. május 01-jén éjjelre, míg 2021. május 23-án az ötmilliomodik beoltott után a védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldásának ötödik fokozatára tekintettel a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedéseket szabályozó kormányrendeletek módosításáról szóló 264/2021. (V. 21.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezte a kijárási korlátozást. A szabályok gyors változására és a szabályozás – a jogalkalmazó szervek és állampolgárok számára egyaránt – szövevényes voltára a fentiek csak kiragadott példák, nem részletezve a piacokon, kereskedelmi egységekben bevezetett idősávokat vagy az esküvőkre, temetésekre, egyéb rendezvényekre meghatározott létszámkereteket.

Bíróság elé állítás a pandémia alatt

Az elzárással is büntethető szabálysértések elbírálása érdekében lehetőség van – a feltételek fennállása esetén – a „gyorsított eljárásra”. A bíróság elé állításnál a rendőrség az elzárással is büntethető szabálysértés elkövetésén tetten ért eljárás alá vont személyt őrizetbe veszi, majd hetvenkét órán belül bíróság elé állítja. Az eljárás tehát bírósági tárgyalást feltételez. Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 1. §-a alapján azonban „a *Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke és a legfőbb ügyész javaslatára rendkívüli ítélkezési szünet kerül elrendelésre.*” Az ítélkezési szünet azonban nem tartott hosszú ideig, mindössze 2020. március 15-től 2020. április 1-jéig.²⁹ A gyorsított eljárások száma azonban ezt követően már nem érte el a pandémia előtti szintet, annak ellenére, hogy a „távmeghallgatási rendszer” ezen ügýtípusban – a technikai problémáktól eltekintve – korábban is működött³⁰, illetve a bíróságoknak a járványügyi okokra történő hivatkozással a nyilvánosság kizárására is lehetőségük volt.³¹

29 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről.

30 Megjegyzendő, hogy a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendeletbe már nem került átültetésre a telekommunikációs eszköz útján történő meghallgatás lehetősége sem a szabálysértési hatóságok, sem a szabálysértési előkészítő eljárást lefolytató szervek részére.

31 85/2020. Korm. rendelet 15.§.

A 2019. év első öt hónapjának adataihoz viszonyítva a 2020. év első öt hónapjában indított gyorsított eljárások száma 31%-kal csökkent, csak két megyében emelkedett minimálisan az eljárások száma, Budapesten pedig csaknem 50%-os a visszaesés ([URL4](#)).

Veszélyhelyzetből válsághelyzetbe

A magyar kormány 2020. június 18-ától megszüntette a koronavírus-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzetet, és egyúttal elrendelte az egészségügyi válsághelyzetet 2020. december 18-ig ([URL5](#)). A jogbiztonság követelménye azonban megkívánta, hogy a veszélyhelyzet megszűnése és a veszélyhelyzeti kormányrendeletek hatályvesztése ne történjen meg annak hiányában, hogy megfelelő átmeneti rendelkezések megalkotásra kerüljenek.³² A Vmt. célja tehát az volt, hogy a veszélyhelyzeti jogalkotással érintett tárgyakban a veszélyhelyzet megszűnése utáni jogviszonyokat a jogbiztonság követelményének megfelelően egyértelműen és kiszámíthatóan szabályozza.

A szabálysértési jogterületen ez a törekvés egy új szabálysértési tényállást: a „*Védelmi intézkedés megszegése*” eredményezett:

Szabs. tv. „239/A. § (1) *Aki az egészségügyi válsághelyzet során*

a) kormányrendeletben meghatározott védelmi intézkedést,

b) a települési önkormányzat területén működő piac, vásár, illetve a piac, vásár területén működő üzletek nyitva tartásának önkormányzati rendeletben meghatározott szabályait

megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott védelmi intézkedés megszüntetését követően a 4. §-tól eltérően a folyamatban lévő szabálysértési eljárást az elkövetés idején hatályban lévő szabályok szerint kell elbírálni.”

Az új szabálysértési tényállás kerettényállás, amit az egészségügyi válsághelyzet során kiadott kormányrendeletek töltenek ki tartalommal, meghatározva a szabálysértés elkövetési magatartását. Azok a kormányrendeletek, amelyek védelmi intézkedést tartalmaznak már a címükben erre utalnak, továbbá valamennyi ilyen kormányrendelet külön szakaszban sorolja fel, hogy a kormányrendelet mely szakaszai védelmi intézkedések. A fentiekkel egyértelművé válik

---

32 Végső előterjesztői indokolás a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvényhez. Indokolások Tára 2020/75. Általános indokolás.

a jogalanyok és a jogalkalmazók számára, hogy egy-egy rendeletben mely szabályok megszegése valósítaná meg a szabálysértést.³³

Tetten érhető-e a pandémia hatása a szabálysértési statisztikákban?

A kérdés megválaszolásához a Belügyminisztérium, illetve az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) statisztikai adatai állnak rendelkezésünkre.

Ahogy a tanulmány elején már említettem, a rendőrség 2020. március elsejétől általános szabálysértési hatósággá vált, így az addig a kormányhivatal által elbírált szabálysértési feljelentések is a rendőrséghez kerültek. Ezeknek az új feljelentéseknek az elbírálása és folyamatban lévő alap-, illetve végrehajtási eljárások átvétele nagyjából egybe esett a COVID-19 magyarországi megjelenésével. A védelmi intézkedések betartását pedig – többek között – a szabálysértési jog eszközeivel is próbálta elérni a jogalkotó. Ezért az évek óta csökkenő tendenciát mutató szabálysértési ügyszámok emelkedni kezdtek. A pandémia azonban többféle módon is hatott az ügyszámokra. A 2020 tavaszán elrendelt kijárási korlátozás, illetve a 2020. év végén elrendelt részleges kijárási tilalom érezhetően csökkentette a közlekedési szabálysértések számát, és ami még inkább pozitív fejlemény, hogy az ORFK igazgatásrendészeti adatai szerint a vizsgált baleseti ügyek számában a 2019. évhez képest 20%-os, majd a 2020. évhez viszonyítva további 6,5%-os csökkenés volt tapasztalható. Meg kell jegyezni, hogy a közlekedési szabálysértések miatt indult eljárások száma nagyban függ a rendőri ellenőrzések számától, és feltételezhető, hogy a határ-, illetve karantén ellenőrzésben, esetleg kontaktkutatásban lekötött rendőri erők nem tudtak anynyi ellenőrzést végrehajtani, mint korábban. A baleseti szám csökkenése azonban ilyen közvetlen módon nem hozható kapcsolatba a rendőri ellenőrzésekkel. Feltehetően a határok lezárása is csökkentette a külföldiek által elkövetett közlekedési szabálysértések számát, illetve a tranzitútvonalak használatából adódó jogsértések átkerültek a veszélyhelyzeti tényállások közé.

A Belügyminisztérium adatai szerint 2020-ban 73 345, míg 2021. július végéig 104 689 védelmi intézkedések elleni szabálysértést követtek el³⁴ (URL6). Ezen jogsértések egy része természetesen helyszíni bírsággal került szankcionálásra.

33 Végső előterjesztői indokolás a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi késztültségről szóló 2020. évi LVIII. törvényhez. Indokolások Tára 2020/75. Részletes indokolás a 365. §-hoz.

34 STAT-VIR 2021. augusztus 10-i állapota szerint.

Az ORFK Igazgatásrendészeti Főosztály statisztikái szerint pedig 2021. év I–V. hónapokat tekintve 36,3%-kal nőtt a meghozott határozatok száma, 52,6%-kal az elmarasztalt személyek száma, míg a szabálysértési előadók leterheltsége 72%-kal emelkedett ([URL6](#)).

Összegzés

Ahhoz, hogy képet tudjunk alkotni a rendőrség igazgatásrendészeti szolgálati ágának és azon belül is a szabálysértési szakterületnek az elmúlt másfél éves munkájáról meg kell néznünk, hogy milyen feladatokat látott el, milyen létszámmal és milyen körülmények között.

A feladatról elmondható, hogy a rendőrség általános szabálysértési hatósággá válásával nemcsak évi 60 000 új szabálysértési eljárás került a rendőrség igazgatásrendészeti osztályaira, hanem a folyamatban lévő eljárások és a végrehajtási eljárások is. A szabálysértési jogterületen is történtek változások, gondoljunk csak a járművezetés eltiltás hatálya alatt és az engedély nélküli vezetés szabálysértésekre, de mindemellett bővült a szabálysértési tényállások köre, és a meglévő tényállások tartalma is változott. És ebben a helyzetben „robbant be” hazánkba a pandémia. A jogalkotó a veszélyhelyzeti szabálysértési tényállások sorával igyekezett az emberekkel a koronavírus terjedését akadályozó magatartási szabályok betartását biztosítani. A veszélyhelyzeti szabálysértési tényállások újdonságot hoztak a szabálysértési jogterületen a szabályozás módja, a normák hatálya, a kiszabott bírságok mértéke, de esetenként az eljárási szabályok vonatkozásában is. Az operatív helyzet függvényében szinte követhetetlenül gyorsan változtak a szabályok.

A védelmi intézkedések megszegése leggyakrabban szabálysértési bírságot vont maga után, de bizonyos esetekben közigazgatási szankciók alkalmazását írta elő a jogalkotó. A közigazgatási eljárások lefolytatására a rendőrségi vezetők leggyakrabban az igazgatásrendészeti osztályokat jelölték ki. Így a korábban a szabálysértési törvény alapján dolgozó kollégáknak az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény alapján is le kellett folytatniuk az eljárásokat.

Mindezek alapján a rendőri szabálysértési hatóságok leterheltsége 2020. év I–V. hó és 2021. év I–V. hónapok vonatkozásában 72%-kal nőtt ([URL6](#)).

A megnövekedett feladatok dacára azonban a rendőrség legkisebb szolgálati ága (a teljes személyi állomány alig több mint 3%-a) a tőle megszokott magasfokú szakmai felkészültséggel és precizitással látta el szolgálati feladatait, és segítette elő a járvány elleni hatékony védekezést.

Felhasznált irodalom

- Ambrus I. (2020). A koronavírus-járvány és a büntetőjog. *Magyar Tudományos Akadémia Law Working Papers*, 7(5), 1–22.
- Balázs I. & Hoffman I. (2020). Közigazgatás és korona vírus – A közigazgatási jog rezilienciája vagy annak bukása? *Közjogi szemle*, 13(3), 1–10.
- Balla Z. (2020). Az igazgatásrendészet, mint a rendészet „irodai” ágazata. *Rendőrségi Tanulmányok* 3(klsz.), 148–162.
- Forgács J. (2021). Kapcsolattartás járvány idején. *Börtönügyi szemle*, 40(1), 51–68.
- Hollán M. (2020). A járványügyi szabályszegés ”dekriminalizációja”: felemás büntetőpolitikai félfordulat járvány idején. *Magyar Tudományos Akadémia Law Working Papers*, 7(24), 1–36.
- Linder V. (2020). COVID 19 – transzparencia és participáció a közszolgálatban. In Rixer Á. (Szerk.), *A járvány hosszútávú hatása a magyar közigazgatásra* (pp. 265–279). Patrocinium Kiadó.
- Merkl Z. (2020). A rendészeti igazgatás egyes aspektusai a különleges jogrendben. *Belügyi Szemle* 68(11), 19–38. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.11.2>
- Móré S. & Szilvássy Gy. P. (2020). A rendészeti és katonai fellépés egyes kérdései járványügyi veszélyhelyzet és járványügyi készültség idején. *Glossa Iuridica*, 7(3-4), 67–89.
- Póczik Sz., Sárík E., Vass P. & Bolyky O. (2021). A COVID-19 pandémia egyes kriminológiai aspektusai. *Belügyi Szemle*, 69(3), 375–400. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.3.2>
- Skorka T. (2020). Rendőrség a korona vírus ellen. *Magyar rendészet*, 20(4), 173–192. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.4.11>
- Szilvássy Gy. P. (2019). A különleges jogrend és a rendeletalkotás. *Katonai Jogi és Hadijogi Szemle*, 7(1), 105–131.

Alkalmazott jogszabályok

Magyarország Alaptörvénye

2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

2019. évi CX. törvény a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról

2020. évi XII. törvény a koronavírus elleni védekezésről

2020. évi LVIII. törvény a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről

2020. évi CIV. törvény a járványügyi intézkedésekkel kapcsolatos egyes szabályok megállapításáról és a járványügyi intézkedésekkel kapcsolatos egyes törvények módosításáról; 2021. évi XCIX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról

- 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről
- 41/2020. (III. 11.) Korm. rendelet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről
- 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.)
- 46/2020. (III. 16.) Korm. rendelet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (III.)
- 71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet a kijárási korlátozásról
- 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről
- 81/2020. (IV. 1.) Korm. rendelet az egészség és élet megóvása, valamint a nemzetgazdaság helyreállítása érdekében elrendelt veszélyhelyzettel kapcsolatos rendkívüli intézkedésekről
- 85/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet során alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról
- 95/2020. (IV. 9.) Korm. rendelet a kijárási korlátozás meghosszabbításáról
- 104/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet munkajogi szabályainak a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő kiegészítéséről
- 168/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet a védelmi intézkedésekről
- 181/2020. (V. 4.) Korm. rendelet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vonatkozásában elrendelt hatósági házi karantén elektronikus ellenőrzéséről
- 207/2020. (V. 15.) Korm. rendelet a védelmi intézkedések következő üteméről
- 211/2020. (V. 16.) Korm. rendelet a fővárosi védelmi intézkedésekről
- 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet a járványügyi készültség bevezetéséről
- 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről
- 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről
- 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről
- 264/2021. (V. 21.) Korm. rendelet a védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldásának ötödik fokozatára tekintettel a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedéseket szabályozó kormányrendeletek módosításáról
56. BK vélemény a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről

A cikkben található online hivatkozások

URL1: *Bűnügyi Statisztikai Rendszer, Belügyminisztérium*. <https://bsr.bm.hu/>

URL2: *Szabálysértési ügyek összevonása*. <http://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/leg-frissebb-hireink/zsaru-magazin/szabalysertesi-ugyek-osszevonasa>

URL3: *A mai nappal változnak a karantén szabályok*. <https://jogaszvilag.hu/napi/a-mai-nappal-valtoznak-a-karantenzabalyok/>

URL4: *Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság 2021. I-V. havi statisztikai kimutatás. Rendészeti szakterület*. http://www.police.hu/sites/default/files/Elokeszito%20elj%C3%A1r%C3%A1sok%20Sk_2021.05.pdf

URL5: *Mi a különbség a veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet között?* <https://helsinki.hu/mi-a-kulonbseg-a-veszelyhelyzet-es-az-egeszsegugyi-valsaghelyzet-kozott/>

URL6: *Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság 2021. I-V. havi statisztikai kimutatás. Igazgatásrendészeti szakterület*. http://www.police.hu/sites/default/files/Igazgatásrendeszeti%20Sk_2021.05.pdf

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Skorka T. J. (2022). Az (új) általános szabálysértési hatóság és a pandémia. *Belügyi Szemle*, 70(6), 1293–1319. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.6.9>